

людини». А уже на Третньому професійному конкурсі преси (2005 рік) газета перемогла в номінації «Найкраща публікація на тему прав людини» і удостоєна спеціальної відзнаки у номінації «Найкраща публікація соціальної тематики». Сьогодні «Панорама» є дійсним членом Української асоціації видавців періодичної преси.

Газета має постійні рубрики: «Первая полоса», «Городские новости», «Личность», «Мнение», «Жизнь», «Власть», «Культура», «Юмор», тобто видання не залишає поза увагою жодної проблеми, якої б сфери життя Сумщини вона не торкалася.

ЛЕГЕНДА ПРО «МАТЧ СМЕРТІ» В ПУБЛІЦИСТИЦІ

Доп. – Кравченко А., ЖТ-62

Наук. кер. – ст. викл. П'ятаченко Ю.В.

Улітку 1943 в окупованому німцями Києві було проведено ряд футбольних поєдинків. Та особливої уваги заслуговує матч, що відбувся 9 серпня між українською командою «Старт» та німецькою «Люфтвафе» і який увійшов у історію під назвою «матчу смерті».

Початок формування легенди про «матч смерті» поклав у нарисі військовий кореспондент газети «Красная Звезда» Лев Кассіль. Ця стаття була надрукована в грудні 1943 року після визволення Києва від гітлерівських окупантів. Кияни, переживши дні і ночі гестапівського терору, із захватом розповідали про футбольні поєдинки колишніх гравців «Динамо» Київ з командами вермахту та їх сателітів. Радянський письменник і журналіст Лев Кассіль спогади про ці матчі подав викривлено, у сталінському дусі. У його публікації вперше події літа 1942 року названо «матчем смерті».

У кінці 50-х років російські белетристи П.Сєверов та М.Халімський надрукували публіцистичну повість «Последний поединок», де докладно виклали передісторію поєдинку та сам матч київських футболістів з німецькою командою. Цей твір містив багато вигаданого. Саме тому в передмові до повісті

відомі майстри спорту Микола та Володимир Балакіни (останній був учасником знаменитого поєдинку) писали: "Витвір цей не є документальним. Автори повісті відібрали лише ті факти, які порахували найбільш важливими. Змінено в повісті й імена футболістів". Автори повісті намагалися вписати футбольний двобій у контекст діяльності більшовицького підпілля у Києві. Саме керівники – комуністи організували спортсменів на героїчний матч. У творі також надумано розповідається про колаборацію із загарбниками українського (націоналістичного) підпілля.

Років через десять по тому одна з центральних кіностудій відзняла художній фільм "Третій тайм", що своїм сюжетом нагадує київські події. Ідея кінофільму полягала в поетизації незламного духу радянських підпільників-спортсменів, які потрапили в екстремальну ситуацію. Цей фільм дав поштовх для створення в Голівуді іншого кінотвору, та вже не про українську подію. Головні ролі у фільмі зіграли С.Сталоне та "король футболу" Пеле.

У німецькій пресі 60-70 років постійно з'являються статті, в яких дається аналіз подій літа – осені 1942 та початку зими 1943. Наводяться спогади очевидців тих подій, подаються документальні свідчення про спроби захисту ув'язнених українських футболістів футболістами з німецьких, італійських, угорських команд. Підтверджується здогад киян про те, що четверо футболістів – динамівців були розстріляні у Сирівецькому концтаборі не через футбольний матч: була провокація і диверсія. Тому у 1974 році вже німецька громадськість дала хід цій резонансній справі. Прокуратура Гамбурга відкрила справу Розгляд цієї справи затягнувся більш ніж на 20 років і весною 2005 цю справу закрито за відсутністю злочину у діях київських футболістів.

У 1987 році в Канаді виходить друком поема Леоніда Полтави "Початок Бабиного Яру". У цьому творі йдеться про "розстріл німцями – гітлерівцями восени 1942 року київської футбольної дружини "Динамо" за перемогу над німецькою

командою". Роменчанин Л.Полтава намагався спростувати більшовицький міф про "матч смерті".

У 2002 році виходить друком документальний детектив Юрія Краснощока "Диявольська гра – досьє важливого та небажаного свідка", де окремий розділ відведено темі міфу про київський матч. Цей розділ наскрізно пронизаний відкриттям страшної правди про злочини радянського керівництва перед українським народом. За тими фактами, що наводить Ю. Краснощок, у загибелі наших спортсменів винні комуністичне підпілля та професійні диверсанти з НКВС, які чужими руками виконали брудну справу.

17 листопада 2005 року у 47 номері харківського журналу "Телескоп" з'являється проросійська стаття Ніки Зімней "Футбол или жизнь?" Антиукраїнською вона є тому, що за більш ніж 60-річний період це одна з перших публікацій в українському друкованому ЗМІ, в якій відверто цинічно трактується подія літа 1942 року як частина військової історії Росії. Авторка намагається надати тій події кіношного характеру у стилі сучасного егалітарного російського телесеріалу.

Отже, боротьба за правду про "матч смерті" та чесне ім'я футболістів – героїв, зокрема М.Трусевича, О.Клименка, М.Коротких, О.Кузьменка, триватиме і далі.

ЗАВДАННЯ ПУБЛІЦИСТИКИ НА ПРИКЛАДІ "ЛИСТІВ ІЗ ХУТОРА" П. КУЛІША

Доп. – Гайдіна Ю., ЖТ-41

Наук. кер. – ст. викл. Садівничий В.О.

Для простеження того, як автор встановлює сукупність фактів, виробляє гіпотезу та перевіряє її, досліджує проблему тощо, візьмемо творчість видатного українського прозаїка, поета, драматурга, літературного критика та історика літератури, перекладача, фольклориста, етнографа, історика, мовознавця, редактора, видавця, публіциста, уродженця селища Вороніж Шосткінського р-ну Сумської обл. Пантелеймона Куліша. Зокрема його "Листи з хутора".